

11.9.2015

Kuopion edunvalvonnan ja työsuojelun kannanotto jakelun pilotin ns. Platon-pilotin jatkamisesta vuodella eteenpäin

Olemme olleet tiiviisti, alueluottamusmies Miko Haarala, pääluottamusmies Timo Peippo ja työsuojeluvaltuutettu Kari Kettunen, Kuopion jakelupilottia seuraamassa. Pilotti alkoi jo huhtikuun alussa ja on jatkunut ja jatkuu hieman alkuperäisestä muutettuna edelleen. Alun perin pilotin oli määrä loppua elokuun puoleessa välin, mutta sitä haluttiin projektiryhmän toimesta jatkaa edelleen.

Pilotti alkoi Kuopiossa 70200 Kuopio jakelutoimipaikassa esityön muuttamisella ns. syli-zip-esityömenetelmää käyttäväksi. Tämä aiheutti runsaasti ylityötä huolimatta lisäresurssoinnista. Esityötä tekemässä oli aamulla kymmenen hengen toimipaikassa kahdesta neljään henkilöä normaali henkilöstön lisäksi. Siitä huolimatta ylityötä kertyi ja postia myös jäi jakamatta loppureiteiltä. Henkilöstö koki kuormituksen liian kovaksi, jotta ylimääräistä työtä olisi jaksanut jatkuvasti tehdä. Syli-zip poistettiin käytöstä jo kokeilun alkuvaiheessa. 70800 Kuopion jakelutoimipaikassa pilotti alkoi vain osalla sen alueesta, mutta laajentui myöhemmin kattamaan koko toimipaikan. Syli-zip- menetelmää ei tässä toimipaikassa testattu. Lisäresurssia on tarvittu myös tähän toimipaikkaan, mm. esimies on osallistunut esityön tekoon useasti.

Pilotin alussa kahdesta nipusta jakaminen onnistui kohtuullisesti, paitsi 70200 Kuopio jakelutoimipaikassa, missä syli-zip aiheutti runsaasti ylityötä. Siirryttäessä kolmesta nipusta jakamiseen, tämä ei enää toiminut kummassakaan pilottipaikassa. Työ hidastui oleellisesti aiemmasta. Autojakelua suorittavasta n. 2000 talouden jakoreitillä hidastuminen oli jopa kahden tunnin luokkaa verrattuna aiempaan. Esityön ohittavalla työn säästöllä on suurempi menetys jakoreitillä kuin saavutettava aikahyöty.

Jakoreitin työ muistuttaa kolmesta nipusta jakamisessa enemmän lajittelutyötä kuin sujuvaa postinjakelua. Tämä ei ole ergonomisesti oikea työtapa. Tästä Katja Hovin ja Arja Rissanen raportissa on kattavasti havainnot, miten kuormitus lisääntyy käsiin ja olkavarsiin. Mm. pinsettiolettua käytetään aiempaan työtapaan verrattuna kaksin- tai kolminkertaisesti riippuen jaetaanko kahdesta vai kolmesta nipusta ja sen vaikutus voimistuu kannateltavan

taakan ja käsien huonojen asentojen takia, mm. kohoasennon takia. Tällä on riski saada rannekanavaoireyhtymää ym. rasitusvammoja käsiin. Ergonomia huonontuu tällä menetelmällä todella paljon verrattuna aiempaan. Jakajilta on tullut kommenttia käsien väsymisestä, sormien puutumisesta ja jäykistymisestä, jopa kramppaamisesta kesken työvaiheen. Nämä oireet ovat tulleet jo lyhyen kokeiluvaiheen jälkeen.

Työturvallisuus huonontuu aiemmasta, koska niin autojakelussa kuin jalkareiteilläkin usean nipun ajantasainen seuraaminen vie tarkkaavaisuutta ympäristöstä. Polkupyörällä jaettaessa taas jakaja altistuu entistä enemmän sääolosuhteiden armoille jakamisen kestäessä kauemmin kuin tavalliseen tapaan työtä tehtäessä. Ilman tätä kokeiluakin jakelussa tapahtuu aivan liikaa tapaturmia, joiden osasyynä voi pitää tarkkaamattomuutta ympäristöstä seuraavan jättöpaikan postia selaamalla. Kuopio 20 toimipaikassa on sattunut kokeilun aikana yksi porraskäytävässä harhaanastumistapaturma, mikä aiheutti jakajalle hiusmurtuman nilkkaan ja kuukauden sairasloman. Työturvallisuus jakoreitillä ei tule kuntoon kieltoja antamalla vaan tekemällä työ turvallisesti. Tässä asiassa mennään väärin päin. Tehdään hankala/ vaarallinen työtapa ja sen jälkeen ohjeistetaan tekemään työ työhjeella turvallisesti. Työturvallisuuden periaatteisiin kuuluu poistaa vaaratekijä eikä luoda niitä lisää. Työn vieminen (työvuoron esityöhön kuuluvan postin asiakaskohtaisen lajittelun) sisältä työturvallisista oloista ulos asiakkaiden postilaatikoille vaihteleviin sääoloihin heikentää työturvallisuutta ja työergonomiaa sekä työntekijöiden työviihtyisyyttä.

Pilotin tämänhetkisessä vaiheessa mainospostia ei enää jaeta omasta nipustaan, mutta pienten kirjekoneelta saatavan valmiin postin jakaminen jatkuu omasta nipustaan. Tällä on erittäin suuri vaikutus laadulliseen tulokseen. Kirjekoneelta tulevassa postissa on väärää postia, postia väärässä välissä ja osa osoitteenmuutoksista (määräaikaiset osoitteenmuutokset) on tehtävä reitillä. Kirjekoneelta saatava valmis kirjepostitavara ei määrällisesti ole suuri ja sen esityön ohittavalta osuudelta saatava hyöty ei näin ollen ole merkittävä verrattuna jakajalle aiheutuvaan haittaan jakoreitillä.

Yhteenvetona kaikesta niin jakajien kuin meidän Pilotin sivusta seuraajienkin mielestä kokeilu tulee lopettaa tarpeettomana ja työterveydelle ja – turvallisuudelle haitallisena. 70200 Kuopion jakelutoimipaikka on toimittanut koko henkilöstönsä allekirjoittaman vastalauseen pilotin jatkamisesta, se liitteenä. Pilotti on jo näyttänyt sen mitä työ Pilotin mukaisesti aiheuttaa työturvallisuuden ja ergonomian huononemisella sekä postinjakelun sujuvuuden huononemisella, millä on suuri vaikutus työntekijöiden työviihtyisyyteen. Kustannukset eivät myöskään ole vähentyneet kokeilupaikoilla aiemmasta. Ne ovat kasvaneet ylitöiden ja ylimääräisten käsiparien myötä. Tämä korostuu runsaspostisina päivinä. Esityön ohittavaa valmista pienikirjekonetavaraa on reittiä kohden vajaa laatikollinen. Sen heittäminen hyllyn kautta vie lohkovaiheiden lajittelun ohessa vie aikaa 5-10 min ja sen jälkeen jakelu on sujuvaa. Kahden eri jakotavan välisestä eroista rivitalon

laatikkoryhmällä on esimerkkivideot materiaalissa Video 13.8 jakelusta Jynkkä ja Jakelua vanhaan malliin.

Mainosten keskittäminen Postiseen ja karkealajittelun ohittava kirjekonetavara antaa työpaikoille helpotusta esityövaiheeseen, mutta tätä ei kannata viedä liian pitkälle (reitille valmiiksi nipuksi) vaan tyytyä näistä saatavaan hyötyyn jakelutoimipaikassa.

Esitämme, että Posti luopuu pilotin jatkamisesta ja antaa jakeluhenkilökuntansa tehdä työnsä entisellä, hyväksi koetulla tavalla.

Liitteet:

Raportti Kuopion Mehiläisen työterveysfysioterapeutti Arja Rissanen: Ergonominen selvitys Kuopio Posti 20 useammasta nipusta 9.7.2015

Ergonominen selvitys Kuopio Posti

Kahdesta nipusta jakaminen 1.7.2015.

ttf lausunto käsivaivaisen kuorm

70200 Vastalause pilotin jatkamisesta.

Video 13.8 jakelusta Jynkkä.mp

Jakelua vanhaan malliin.mp4

Työterveysfysioterapeuttien Katja Hovin ja Arja Rissanen raportti: Kahdesta nipusta jakaminen

Työfysioterapeutin lausunto työntekijän käsiongelmiiin: Työfysioterapeutin lausunto S.M

Puijonlaakson jakelun vastalause: 70200 Vastalause pilotin jatkamisesta

Video kolmesta nipusta jakamisesta: Video 13.8 jakelusta Jynkkä

Video normaalista postinjakelusta.: Jakelua vanhaan malliin

Kuopion jakelualueen luottamusmies Miko Haarala

Pohjois-Savon käsittelyn ja jakelun päaluottamusmies Timo Peippo

Pohjois-Savon käsittelyn ja jakelun työsuojeluvaltuutettu Kari Kettunen